

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/297/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115201676
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6115201676.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Jaroslava Mikulaja, v právnej veci žalobcu K. N. N., a.s. so sídlom G. XX, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX proti žalovaným 1/ F. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX G. G., 2/ S. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. XXXX/XX, XXX XX G. G., o zaplatenie 10.216,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/50/2015 - 139 zo dňa 11. 04. 2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/50/2015 - 139 zo dňa 11. 04. 2017 v napadnutom druhom výroku, v ktorom súd zamietol žalobu v časti 58 Eur s 5 % úrokom z omeškania a v závislom výroku o trovách konania potvrdzuje .

II. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 9 065,65 Eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 30. 10. 2014 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, druhým výrokom žalobu žalobcu vo zvyšnej časti zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 77,48 %. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že žalobca ako veriteľ a žalovaný 1/ ako dlžník a žalovaná 2/ ako spoludlžník uzavreli dňa 18. 04. 2013 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX X XX, ktorej predmetom bolo poskytnutie medziúveru dlžníkovi vo výške 12 000,- Eur, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a po dodržaní všeobecných podmienok mal zmeniť na stavebný úver vo výške cca. 7 720,27 Eur. Žalobca poskytol žalovaným dohodnutý medziúver vo výške 9 600,- Eur. Žalovaní svoj záväzok splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami porušili, posledný vklad uskutočnili dňa 16. 01. 2014, celkom uhradili 534,35 Eur, čo vyplýva z účtu stavebného sporenia. Žalobca vzhľadom na porušenie zmluvy zo strany žalovaných v súlade s čl. X bod 10.16 zmluvy od zmluvy odstúpil a požadoval okamžité splatenie úveru vrátane príslušenstva. Súd mal preukázané účinné odstúpenie od zmluvy k 10.10.2014, odstúpením od zmluvy bola zrušená zmluva od začiatku v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zanikli práva a povinnosti zo zmluvy. Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť poskytnuté plnenie titulom vydania bezdôvodného obohatenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Zmluvnú podmienku v čl. X. bod 10.19.3 zmluvy, podľa ktorej odstúpením od zmluvy nezaniká právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky s príslušenstvom, súd považoval za nevýhodnú v neprospech dlžníka a spoludlžníka oproti úprave v § 48 OZ, teda v rozpore s § 54 ods. 1 OZ, keďže spôsobuje značnú - hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Vzhľadom na preukázanie, že žalovaným bol poskytnutý medziúver vo výške 9 600,- Eur, žalovaní celkom uhradili celkom 534,35 Eur, pričom pri zrušení zmluvy v dôsledku odstúpenia si majú zmluvné strany vrátiť iba navzájom poskytnuté

plnenia, žalovaní majú žalobcoví vrátiť rozdiel týchto súm, to znamená 9 065,65 Eur. Preto zaviazal žalovaných na úhradu tejto sumy spoločne a nerozdielne ako spoludlžníkov a v prevyšujúcej časti istiny žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na omeškanie žalovaných s plnením odo dňa nasledujúceho po odstúpení od zmluvy, priznal žalobcovi aj úrok z omeškania uplatnený vo výške 5 % ročne v súlade s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a to od 30. 10. 2014 do zaplatenia, vo zvyšnej časti príslušenstva žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP a úspešnejšiemu žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu čistého úspechu žalobcu v konaní, t.j. 77,48 % .

2. Rozsudok odvolaním napadol v zákonom stanovenej lehote žalobca, a to voči výroku o zamietnutí žaloby v rozsahu sumy 58 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 58 Eur, ako aj proti výroku o náhrade trov konania. Rozsudok považuje za nesprávny z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel podľa odvolateľa k nesprávnemu skutkovému zisteniu, konkrétne nesprávne zistil, že žalovaní z titulu úverovej zmluvy žalobcovi uhradili celkom 534,35 Eur. Z podanej žaloby a z vyjadrenia žalobcu doručeného súdu dňa 24. 11. 2015 vyplýva, že žalovaní sa zaviazali splácať úver mesačnými splátkami vo výške 68,05 Eur počas prvých dvoch rokov a po uplynutí tejto doby mesačnými splátkami vo výške 83,05 Eur na konto sporenia č. XXXXXXXXXXXX. Mesačná splátka (čl. V.5.3 úverovej zmluvy) pozostávala zo splátky úrokov za medziúver a vkladu na konto sporenia, uspokojovala sa v poradí úroky za medziúver a vklady na konto sporenia. Z uvedeného dôvodu bola vždy z úhrady na konto sporenia časť zodpovedajúca nezaplateným splatným úrokom za medziúver preúčtovaná na konto medziúveru a zvyšok úhrady bol ponechaný na konte sporenia ako predpísaný vklad úverovou zmluvou. Celková výška plnenia žalovaných v zmysle úverovej zmluvy teda predstavuje súčet úhrad vykonaných žalovanými na konto sporenia po uzatvorení úverovej zmluvy, teda po 18. 04. 2013. Súd prvej inštancie nesprávne zistil, že žalovaní v zmysle úverovej zmluvy uhradili žalobcovi celkovo 534,35 Eur, kedy do tejto sumy zahrnul aj vklad na konto sporenia zo dňa 04. 03. 2013 vo výške 58 Eur. Tento vklad bol vykonaný pred uzatvorením úverovej zmluvy, teda v čase, kedy ešte zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou neexistoval. Z dôvodov uvedených v ustanovení o následkoch odstúpenia od zmluvy si majú jej účastníci vrátiť plnenie, ktoré si poskytli na základe zrušenej zmluvy, teda plnenie poskytnuté od jej uzatvorenia do jej zrušenia odstúpením. Preto nie je možné do celkovej výšky plnenia žalovaných z úverovej zmluvy zahrnúť aj vklad na konto sporenia zo dňa 04. 03. 2013 vo výške 58 Eur, keďže tento bol vykonaný na základe iného právneho dôvodu, ako je zrušená úverová zmluva. Žalobcovi preto mal byť priznaný nárok na zaplatenie sumy 9.123,65 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 30. 10. 2014 do zaplatenia. Úspech žalobcu v konaní by potom predstavoval 89,30%, úspech žalovaných 10,70% a žalobcovi má patriť náhrada trov konania v rozsahu 78,60%. V napádanom rozsahu považuje teda žalobca rozsudok za nesprávny, navrhuje jeho zmenu tak, že žalovaní 1/, 2/ budú zaviazaní aj na zaplatenie sumy 58 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 30. 10. 2014 do zaplatenia a vo výroku o náhrade trov konania bude tento zmenený tak, že žalobcovi voči žalovaným bude priznaný nárok v rozsahu 78,60%. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalovaní 1/, 2/ sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej „CSP“) preskúmal vec v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP a contrario. Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov,
c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. Podľa ods. 2 na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

9. S poukazom na citované procesné ustanovenia odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti je správny čo do výrokovkej časti, tak aj v časti jeho odôvodnenia. Preto odvolací súd odkazuje na dôvody, ktoré uviedol súd prvej inštancie, keď tieto považuje za správne, zodpovedajúce zistenému skutkovému stavu a následnému správne právnemu posúdeniu.

10. Ako je zjavné z podaného odvolania, žalobca v odvolaní namieta nesprávne skutkové zistenia, poukazujúc na ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, konkrétne nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalovaní z titulu úverovej zmluvy zaplatili žalobcovi celkovo 534,35 Eur. Poukazuje na skutočnosť, že predmetná úverová zmluva bola medzi stranami uzatvorená dňa 18. 04. 2013, preto okresný súd nesprávne postupoval, keď do sumy, ktorú žalovaní žalobcovi uhradili na základe uvedenej úverovej zmluvy zahrnul aj vklad na konto sporenia zo dňa 04. 03. 2013 vo výške 58 Eur. Tento vklad bol zo strany žalovaných vykonaný pre uzatvorením úverovej zmluvy, teda v čase, kedy ešte zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou neexistoval. V zmysle uvedených ustanovení o následkoch odstúpenia od zmluvy si majú jej účastníci vrátiť plnenie, ktoré si poskytli na základe zrušenej zmluvy, teda plnenie poskytnuté od jej uzatvorenia, do jej zrušenia odstúpením. Celkové plnenie, ktoré žalovaní poskytli žalobcovi podľa úverovej zmluvy tak predstavuje sumu 476,35 Eur, a preto žalobcovi mal byť priznaný nárok na zaplatenie sumy 9.123,65 Eur spolu s príslušným úrokom z omeškania, rovnako z tohto dôvodu mal byť iný aj výrok o prisúdení náhrade trov konania.

11. Správne uviedol súd prvej inštancie, že v danej veci žalobca využil ustanovenie zmluvy o odstúpení, pričom od zmluvy odstúpil listom zo dňa 07. 10. 2014 a toto odstúpenie bolo účinné ku dňu 10. 10. 2014.

12. Odstúpenie od zmluvy zmluvnou stranou je právnym dôvodom zániku záväzku (zmluvy). Odstúpenie vyvoláva účinky v momente, keď je adresované druhému účastníkovi zmluvy, pokiaľ dôjde včas (§ 45 OZ). Právo odstúpiť od zmluvy môže vyplývať buď zo zákona alebo z dohody účastníkov zmluvy. V tomto prípade využil žalobca zmluvou dohodnutú možnosť odstúpenia od zmluvy tak, ako to konšatoval súd prvej inštancie. Právnym následkom odstúpenia od zmluvy je zrušenie zmluvy od samého začiatku (ex tunc) a od tohto momentu sa zmluva ruší. Odstúpením od zmluvy zanikajú kvôli svojej akcesorickej povahe všetky vedľajšie záväzky, ktoré sú závislé od existencie hlavného záväzku vyplývajúceho zo zmluvy, pokiaľ strany už podľa tejto zmluvy plnili, vyporiadajú sa medzi sebou podľa zásad o bezdôvodnom obohatení, resp. podľa osobitných predpisov. Odstúpením od zmluvy teda nastane stav, ako keby k zmluve vôbec nedošlo s následkom, že ak na základe takto zrušenej zmluvy už bolo plnené, dôjde k bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu. Odstúpením od zmluvy teda dochádza nielen k zániku práv a povinností zo záväzkového vzťahu, ale aj k zániku vedľajších záväzkov, ktoré vznikli popri zmluve (napr. také, ktoré slúžia na zabezpečenie splnenia hlavného záväzku).

13. V tomto prípade žalobca v žalobe uvádza, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXXXXXX so žalovanými 1/, 2/ uzatvoril zmluvu o úvere č. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18. 04. 2013, na základe ktorej im poskytol medziúver č. XXXXXXXXXXXX vo výške 9.740 Eur. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky medziúveru 5,19 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 51,90 Eur počas prvých dvoch rokov, po uplynutí dvoch rokov úroky medziúveru 6,69% ročne, pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 66,90 Eur a do pridelenia cieľovej sumy vkladat' na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 16,15 Eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,7% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 83,05 Eur. V písomnom odstúpení od zmluvy zo dňa 07. 10. 2014 žalobca odstupuje od zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXXXXXX a zmluvy o medziúvere č. XXXXXXXXXXXX. K žalobe priložil výpis z účtu odstúpeného medziúveru, ktorý začína dátumom vzniku obratu 18. 04. 2013 poplatkom za vedenie účtu, prvý vklad v tomto výpise je uvedený deň 15. 05. 2013, nasledujúci vklad v sume 68,05 Eur je uvedený dňom 05. 05. 2013. Z predloženého výpisu z účtu stavebného sporenia k číslu zmluvy XXXXXXXX X XX, ktorý začína obratom zo dňa 25. 02. 2013 (poplatok za uzatvorenie zmluvy) je zrejmé, že dňa 04. 03. 2013 bol za tento účet. Vychádzajúc z uvedených dôkazov predložených žalobcom (predmetnej úverovej zmluvy, všeobecných obchodných podmienok,

výpisov z účtu stavebného sporenia je teda možné dospieť k záveru, že aj vklad vo výške 58 Eur urobený dňa 04. 03. 2013 na účet stavebného sporenia zo strany dlžníka F. S. na č. zmluvy XXXXXXXXXXX sa týka predmetnej úverovej zmluvy, od ktorej následne žalobca odstúpil a z ktorej uplatnil aj svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Treba teda uzavrieť, že aj toto plnenie bolo na plnenie zmluvy, od ktorej následne žalobca odstúpil a ktoré je treba vyporiadať v zmysle zásad o bezdôvodnom obohatení podľa § 457 OZ tak, ako o tom rozhodol súd prvej inštancie. Nie je správny názor odvolateľa, podľa ktorého toto plnenie nemožno považovať za plnenie žalovaných z úverovej zmluvy z dôvodu, že k nemu došlo skôr, ako bola zmluva uzavretá (vklad bol dňa 04. 03. 2013, zmluva bola uzavretá dňa 18. 04. 2013). Je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že uvedené plnenie - vklad, aj keď bol vložený na konto sporenia pred uzatvorením tejto zmluvy sa týkal tohto zmluvného vzťahu a pokiaľ by nedošlo k uzavretiu predmetnej úverovej zmluvy a zmluvy o medziúvere, neboli by mali žalovaní dôvod takýto vklad na účet stavebného sporenia k zmluve č. XXXXXXXXXXX (teda k zmluve o stavebnom sporení, od ktorej následne žalobca odstúpil) poskytnúť.

14. V zmysle uvedeného preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď aj tento vklad považoval za také plnenie, ktoré je potrebné vysporiadať z dôvodu odstúpenia od zmluvy žalobcom titulom bezdôvodného obohatenia tak, ako to urobil súd prvej inštancie.

15. Vzhľadom na uvedené potom odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné, napadnutý rozsudok v časti o 58 Eur spolu s príslušným úrokom z omeškania ako vecne správny a správne odôvodnený podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Vzhľadom na potvrdenie napadnutého rozsudku vo veci samej považuje odvolací súd za správny aj výrok o náhrade trov konania v takom rozsahu, k akému dospel súd prvej inštancie.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že žalovaným 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, a to aj napriek tomu, že v odvolacom konaní bol žalobca ako odvolateľ neúspešný (preto žalovaní 1/, 2/ boli úspešnou sporovou stranou odvolacieho konania), a preto by žalovaní mali v zmysle ust. § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP právo na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože v odvolacom konaní zjavne nemali žiadne účelne vynaložené trovy (k podanému odvolaniu sa písomne nevyjadrili, ani žiadny úkon v odvolacom konaní nevykonali), rozhodol odvolací súd tak, že im náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

17. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu krajského súdu pomerom hlasov 3.0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaťel domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).